

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regalis, ut sunt

I. *Proximo succurre*. Id docent nos bajuli, qui nulli labori parcunt, quò Paralyticum hanc ad Christum deferant: Quia enim ipse se movere nequit, quatuor viri conjunctis viribus ipsum ad domum portant, in quâ Christus erat; & ubi præ magno populi confluxu, ipsum inferre nequeunt, tectum conscendunt, ægrotumque perfollo tecto funibus demittunt. Audiverant enim, quæ passim in infirmis patrasset, ideò non dubitant, quin hunc quoque possit & velit sanare.

Egregium hoc exemplum est *caritatis Christianæ*, quæ passim nobis in Scripturâ commendatur. Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut & vos diligatis invicem, Joh. 13. v. 34. Confer Phil. 2. v. 1. seqq. 2. Petr. 1. v. 5. seqq. Jacob. 2. v. 8. 1. Joh. 3. v. 18.

Ecce! ita sufficientem causam habemus, ut proximum opis nostræ indigum sublevemus. Hoc qui non facit, Christianismo suo maculam inurit. Sumus enim membra ejusdem corporis. Christus caput Ecclesiæ est, Eph. 1. v. 22. sicut igitur membra in humano corpore hanc sympathiam habent, ut si unum patitur membrum & reliqua compatiuntur, 1. Cor. 12. v. 26. ita & nos invicem compatiuntur, fraternitatis amatores & misericordes simus, 1. Petr. 3. v. 8. Quando videmus proximum nudum esse, & indigere victu quotidiano, Jacob. 2. vers. 15. caritas tàm, quâ illum amplectimur, sit spontanea, ut ipsi panem frangamus, Eccl. 58. v. 7, & deriven-

tur in plateas rivuli aquarum, Prov. 5. v. 16.

Quando videmus proximum *tristem & afflictum*, verbis blandis eum alloquamur, consoantes pusillanimes, 1. Thessal. 5. v. 14.

Si *proximum labantem* cernimus, instauramus eum Spiritu lenitatis, Gal. 6. v. 1.

Quod si *animum ejus odio ardere* conspicimus, animadvertimusque faciem ejus non sicut heri & nudius tertius, Gen. 31. 2. potius injuriam feramus, quàm malum malo rependamus, Domino vindictam committentes, Num. 12. v. 19. ipse faciet, Psal. 37. v. 5.

Si proximum *infirmis obnoxium* conspicimus, sicut festucam in fratris oculo facilè videmus, Luc. 6. v. 41. non illum petulanter diffamemus, sed contegamus & excusemus: quia caritas operit multitudinem peccatorum, 1. Petr. 4. v. 9.

Si *ægrum* eum spectamus, iterum caritas Christiana flagitat, ut eum visitemus in tribulatione, quæ religio munda & immaculata apud Deum est, Jac. 1. v. ult.

Maximè verò *ad Christum properemus*, sicuti hi bajuli cum Paralytico, quia scimus, quod operetur salutem, in medio terræ, Psal. 74. v. 12. Judith. 9. v. 5.

Nos Paralytico huic non dissimiles sumus, ratione peccati, quod ita nos depravit, ut nec propriâ ratione, nec nostris propriis viribus, in Christum credere aut ad eum pervenire possimus: iccirco post natiuitatem carnalem, in lectulo nostro ad Ecclesiam deportamur, ut ex aqua & Spiritu renati, à peccato originali abluamur & purificemur. Deindè verbi Præcones multum operæ impendant oportet, ut nos à curvis peccatorum viis in veram cal-

callem reducant: sicut pastor ovis callem perditam humeris superimponit, & ad gregem portat, Luc. 15. v. 5.

Idem non obstinatè reluctemur, sed noverimus eos, qui laborant inter nos, 1. Thess. 5. v. 12. licet non semper placentia loquamur, Ebr. 3. v. 10.

Hic Paralyticus non repugnat, quominus portatores eum ad Christum deferant, per te factum demittant, & omnia faciant, quae salutis iussu ferunt: Ita quando Deus spirituales bajulos nobis mittit, qui nos ad Christum deferre volunt, h. e. Ecclesia sua Pastores, & Doctores concedit, ut pegis curam habeant, licet quandoque ex lege peccata arguant, Ebr. 5. v. 1. non molestè id feramus, ut delicatuli faciunt, id eo quod nesciunt, quae ad pacem suam pertinent, Luc. 19. v. 42. quae ratione ad Christum nunquam perveniunt, sed foris manent, ut canes, Apoc. 22. v. 15. penas damnant in interitum aeternum, à facie Domini, & à gloria virtutis eius, 2. Thess. 1. v. 9. Sed obsequentes nos praebemus, quò ad Christum perducti beneficiorum eius participes redimamur. Nam placuit Deo per stultitiam praedicationis salvos facere credentes, 1. Cor. 1. v. 21.

II. *Christi confide.* Quod factum cum à bajulis, tum ab ipso Paralytico, hinc ait Evangelista: Videns Jesus fidem eorum, dixit Paralytico: Confide fili! remittuntur tibi peccata tua.

Idcirco inquit requiritur. Licet enim Deus alienam quandoque fidem respiciat, & propter illam impiis indulgeat, sicuti videmus Genes. 19. v. 21. ubi Deus Iosho oppidum Zoan quasi donat, & ita impiis illis parcit: attamen id est temporalius

modò intelligendum est: ad justitiam vero & remissionem impetrandam, propria fides exigitur. Justus in sua fide vivit, Ebr. 2. v. 4.

Quandounque igitur morbis vel lallis modis à Deo affligimur, non modò ad locum intercessionem uramur: sed & ipsi devotas ad Deum preces fundamus, dum Deus ad iumentum sit & exaudiat. Requiritur hinc fiducia in se, quae veritas & promissione divina nitatur. Nam

Qui sperem Dei non abjicit,

Et audiri se faciat:

In hoc ce rupe qui stuit,

Quamvis in vadatur:

Mulctia, non sentio

Italem virum cadentem,

Qui fudit hoc solatio

Non deterrit fidem.

Noli itaque fiduciam tuam abjicere, uti Christiane! sed ut bajuli hinc te factum perfingunt, & Paralyticum hoc modo ad pedes Christi demittunt: sicuti quando auxilium nullum in terris reperis, oratione tua caelum percumpe, ibi Christum invenies, & praesentissimum auxilium senties. Qui enim ita confluerunt ad eum, facies eorum non sunt confusae, Ps. 34. v. 6.

Causa moventes sunt,

1. *Veritas promissionis.* Non enim inventus est delictum in ore eius, 1. Pet. 2. v. 22. sed veritatem custodit in seculum, Mal. 1. v. 6. Ebr. 5. v. 10.

At qui promissis, se in die tribulationis nos exaudiat, Mal. 5. v. 15. nec daturam in aeternum afflictionem justis, Mal. 5. v. 22. idem firmiter promissioni eius fidei possumus. Non enim homo est, qui mentitur,

tiatur, Num. 23. v. 19. Sed omnia opera ejus in veritate, Psal. 33. v. 4.

2. *Bonitas annuentis.* Nam irritata est anima ejus super miseriam Israelis, Jud. 10. v. 16. Jer. 31. v. 20. Psal. 36. v. 8.

Hoc animum addat nobis, ut cum fiducia ad thronum gratiæ adeamus, ut misericordiam consequamur, & gratiam inveniamus, in auxilium opportunum, Hebr. 4. v. 16.

3. *Potestas facientis.* Potens namque est facere omnia superabundanter, quam petimus, aut intelligimus, Eph. 3. v. 20. Num. 11. v. 23. Luc. 1. v. 27.

Ecce! hęc est funiculus triplex, qui difficile rumpitur, Eccles. 4. v. 12. & quando vera fiducia hunc apprehendemus, solatio, protectione & liberatione nunquam destituemur: Voluntatem timentium se faciet, & salvos faciet eos, Psal. 145. v. 19.

III. *Ministerium cole.* Quod fecit turba, de qua dicitur: Videntes autem turba, admiratæ sunt, & glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus.

Hinc apparet, quod Christum pro Filio Dei nondum agnoverint, sed pro Propheta magno eundem habent, quales Deus olim populo suo multos misit. Interea agnoscunt potestatem, quam homines à Deo habent, & cuius beneficio peccata remittere & retinere possint, juxta normam ipsis à Christo præscriptam.

Ut enim antè adscensum suum in cælos mediatores ordinavit, quorum: Ministerio pœnitentiam & remissionem peccatorum annunciari jussit, Luc. 24. v. 47. nempè Petrum, Matth. 16. v. 19. & reliquos Apostolos, Matth. 18. v. 18. ita adhuc hodie dat Ecclesiæ Pastores & Doctores,

Eph. 4. v. 11. per quos Ministerium reconciliationis continuat, 2. Cor. 5. v. 19. faciens bonæ spei filios suos, quod daturus sit locum in peccatis pœnitentiæ, Sapient. 12. v. 9.

Agnoscamus igitur gratiæ excellentiam, quam Servator Absolutioni impertivit. Quando enim peccator in loco confessionis peccata sua Ministro Ecclesiæ confitetur, non homini, sed Christo ipsi ea exponit, cujus Legatus Confessionarius est, 2. Cor. 5. v. 20. idè non aliter absolutionem suscipiat, quam si à Christo ipso pronunciata esset, juxta illud Joh. 20. v. 23. Matth. 18. v. 18.

Quin & deprædicemus potestatem hanc à Christo hominibus datam, cum Davide dicentes: Benedic anima mea Domino, Psal. 103. v. 1. seqq.

Hoc debitum nostrum requirit, quod si observaverimus, descendemus cum publicano in domum nostram justificati, Luc. 18. v. 14. Quicumque honorificaverit me, glorificabo eum, 1. Sam. 2. v. 30.

O vos mei! peccatum grande onus est, non comparandum cum onere Samsonis, Jud. 16. v. 3. non cum onere Jobi, quod gravius erat, quam arena maris, Job. 6. v. 3. non cum onere Israelitarum in captivitate Babylonica degentium, de qua Thren. 5. v. 5. 13. Hinc David: Iniquitates mee supergressæ sunt caput meum, Psal. 38. v. 5.

Peccatum ejusmodi onus est, quod & cælum ferre nequit: siquidem Angeli propter peccata in infernum detrusi sunt, Luc. 10. v. 18. ejusmodi onus, quod Filio Dei sudorem sanguineum expressit, Matth. 26. v. 39. tale onus, quod decem millia talenta superat, Matth. 18. vers. 24. &

nnn homi-

hominem in interitum & perditionem
mergit, 1. Tim. 6. v. 9.

Hinc igitur è contrario colligere pos-
sumus, quanta gratia sit, quod Christus
hanc peccatorum molem à nobis in se
transtulerit, Esa. 53. v. 4. & hodie tenus verbi
ministros mittit, qui potestatem habent
hominibus peccata remittendi, & retinen-
di, eo cum effectu, ac si Christus ipse imme-
diate hoc munus obiisset, Matth. 18. v. 18.

Iccirco grato animo id agnoscentes,
cum turbâ glorificemus Deum, qui dedit
potestatem talem hominibus.

In Pontificia Ecclesia indulgentiæ carè
venduntur: at in nostris Ecclesiis absque
argento hicce thesaurus cuique concedi-
tur, Esa. 55. v. 1. siquidem gratia Dei pecu-
nia non possidetur, Actor. 8. v. 20. & ta-

men multi gratiam hanc, magno sui dis-
pendio abjiciunt & spernunt, unde non
mirandum, si in peccatis illi maneat. Non
miseretur enim Deus omnibus, qui ope-
rantur iniquitatem, Psal. 59. v. 7.

Videamus modò ut seriam in tempore
gratiæ agamus penitentiam, sic non mo-
dò remissionem peccatorum impetrabi-
mus, sed & tandem veniemus in eum
locum, ubi nulla absolutione nec peccato-
rum indulgentia amplius indigebimus, sed
ισούσιον erimus, Matth. 22. v. 30. Christo-
que exhibebimur, tanquam pura sponsa,
non habens maculam aut rugam, sed san-
cta & irreprehensibilis, Ephes. 5. v. 27.

Fiat id per Christum JESUM,
Amen.

DOMINICA XX. POST TRINIT.

Evangelium Matth. 22. v. 1.-15.

EXORDIUM.

CUM David, superato immani
Goliatho, promissis aleretur,
quod Rex Saul, illi filiam suam
in matrimonium collocaturus
esset, ille propterea in hæc verba erumpe-
bat: Num parum videtur vobis, generum
esse Regis? 1. Sam. 18. v. 23.

Hæc mysticè intelligemus.

David opilio erat, minimus & contem-
tissimus inter fratres suos, 1. Sam. 16. v. 11.
ita veri Christiani plerumque infimi sunt
in mundo, & lampas contempta apud cogi-
tationes divinum, Job. 12. v. 5. Verum
Deus novit eos extollere, si tempus adest,

quod in consilio suo arcano decrevit. Li-
cet enim in altis habitet, tamen humilia re-
spicit, in cælo & in terrâ; erigens de pul-
vere inopem, & de stercore exaltans pau-
perem: ut collocet eum cum principibus,
cum principibus populi sui, Psal. 113. v. 6.
seqq.

Sicut enim Davidi successit, ut primò
gener Regis, deindè post mortem Saulis
Rex evaserit: ita nos Deus insigniter nobi-
litavit, dum filio suo desponsavit nos.
Quis igitur non placeret sibi? quis non
exultaret, quod Deus ad eò appropinqua-
vent nobis, ut per spiritualem filii sui de-